

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

Прописи за џеназите

македонски

مقدوني

أحكام الجنائز

Научна комисија при дирекцијата за верски прашања во Месџидул Харам и џамијата на Божјиот пратеник

أَحْكَامُ الْجَنَائِزِ

Прописи за џеназите

اللَّجْنَةُ الْعِلْمِيَّةُ

بِرئاسة الشُّرُونِ الدِّيْنِيَّةِ بِالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْمَسْجِدِ النَّبَوِيِّ

Научна комисија при дирекцијата за верски
прашања во Месџидул Харам и џамијата на
Божјиот пратеник

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Прописи за ценазите

Научна комисија при дирекцијата за верски прашања во Месџидул Харам и џамијата на Божјиот пратеник.

Вовед

Благодарноста му припаѓа на Аллах, кој е единствено е Вечен и кој ја одредил смртта за сите живи суштества. Салаватот и селамот се за оној кој беше испратен како милост за световите, нашиот миленик и избраник Мухамед, врз неговото семејство, неговите асхаби и сите негови следбеници. А потоа:

Несреќите и искушенијата се неизбежни за човечкиот род во овој свет, за што Аллах вели:

﴿وَلَتَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ
وَالْقَرَّاتِ...﴾

„Ние ќе ве ставаме на искушение, малку со страв и со глад, и со губење на имотите, животите и посежите ваши.“ (Ел Бекаре, 155)
Потоа Возвишениот Аллах го истакнал она што му е должност на оној кој е погоден со некое искушение, а тоа е трпението:

﴿...وَيَبْتَلِ الصَّابِرِينَ﴾

„...израдувај ги трпеливите.“ (Ел Бекаре, 155)

задоволството и помирувањето со Неговата одредба:

﴿الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾﴾

тие кои, кога ќе ги снајде некаква неволја, само велат: „Ние сме Аллахови и Нему ќе Му се вратиме“. (Ел Бекаре, 156) Кој ќе направи така, ќе има добар завршеток:

﴿أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾﴾

„Ним им припаѓаат благословите од Господарот нивен и милоста; тие се на Вистинскиот пат.“ (Ел Бекаре, 157)

Ова е кратка студија за тебе, кој доживеал загуба на некој близок, драг или сакан, го молиме Аллах, Возвишениот и Славниот, да ни донесе корист нам и тебе преку неа. Насловот на оваа книга е : (Прописи за џеназето).

Го молиме Аллах да ти даде голема награда и утеха. А за тој што починал прошкатаод Бога и Неговото задоволството.

Радосна вест од Господарот:

Брату мој, кој си ставен на искушение со несреќата на смртта; сети се на зборовите на Возвишениот Аллах:

﴿...وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ﴾

„...израдувај ги трпеливите.“ (Ел Бекаре, 155)
Навистина, во смртта на Божјиот пратеник,

салаллаху алејхи ве селем, имаш најголема утеха и сочувство, бидејќи тој, салаллаху алејхи ве селем, рекол:

(إِذَا أُصِيبَ أَحَدُكُمْ بِمُصِيبَةٍ، فَلْيَذُكُرْ مُصِيبَتَهُ بِي؛ فَإِنَّهَا أَعْظَمُ الْمَصَائِبِ عِنْدَهُ).

„Кога некој од вас ќе се соочи со некаква загуба, нека се сети на својата загуба со мојата смрт; бидејќи таа е најголемата загуба за него.“
Го пренесува имамот Таберани

Тебе ти е ветен убав спомен преку јазикот на Божјиот пратеник, салаллаху алејхи ве селем; од Уму Селеме, Аллах нека е задоволен со неа, се пренесува дека рекла: „Го слушнав Божјиот пратеник, салаллаху алејхи ве селем, како вели:

(مَا مِنْ عَبْدٍ تُصِيبُهُ مُصِيبَةٌ فَيَقُولُ: إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اللَّهُمَّ أَجْرِي فِي مُصِيبَتِي وَأَخْلَفَ لِي خَيْرًا مِنْهَا، إِلَّا أَجْرَهُ اللَّهُ فِي مُصِيبَتِهِ، وَأَخْلَفَ لَهُ خَيْرًا مِنْهَا).

„Нема роб кој ќе се соочи со некаква загуба па ќе каже: На Аллах му припаѓаме и кај Него ќе се вратиме, Аллаху мој дај ми награда во оваа моја загуба и надомести ми ја со подобра, а Аллах да не му даде награда за загубеното и да не му го надомести со подоро. Го бележи имамот Муслим.

*Аллах те ставил на искушение за да ти ги избрише гревовите, од Ебу Сеид ел Худри и Ебу Хурејре, Аллах нека е задоволен со нив, се пренесува дека Пратеникот, салаллаху алејхи ве

селем, рекол:

(مَا يُصِيبُ الْمُؤْمِنَ مِنْ نَصَبٍ وَلَا وَصْبٍ وَلَا حَزَنِ وَلَا أَدَى وَلَا غَمٍّ، حَتَّى الشُّوْكَةِ يُشَاكُهَا، إِلَّا كَفَّرَ اللَّهُ بِهَا حَطَايَاهُ).

„Верникот кој ќе биде погоден од неволја, болест, тага, болка или грижа, дури и трнот на кој ќе се боцне, Возвишениот Аллах, поради сето тоа ќе му ги прости гревовите.“ Го бележи имамот Бухари

Аллах ти вети куќа во Џенетот! Од Ебу Муса ел-Ешари, радијаллаху анху, се пренесува дека Аллаховиот пратеник, салаллаху алејхи ве селем, рекол:

(إِذَا مَاتَ وَلَدَ الْعَبْدِ، قَالَ اللَّهُ لِمَلَائِكَتِهِ: قَبَضْتُمْ وَلَدَ عَبْدِي؟ فَيَقُولُونَ: نَعَمْ. فَيَقُولُ: قَبَضْتُمْ ثَمْرَةَ فُؤَادِهِ؟ فَيَقُولُونَ: نَعَمْ. فَيَقُولُ: مَاذَا قَالَ عَبْدِي؟ فَيَقُولُونَ: حَمْدَكَ، وَاسْتَرْجَعَ. فَيَقُولُ اللَّهُ: ابْنُوا لِعَبْدِي بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَسَمُّوهُ: بَيْتَ الْحَمْدِ).

„Кога ќе умре детето на некој роб, Аллах им вели на Своите ангели: „Го зедевте ли детето на Мојот роб?“ Тие велат: „Да.“ Потоа вели: „Го зедевте ли плодот на неговото срце?“ Тие велат: „Да.“ Потоа вели: „Што рече Мојот роб?“ Тие велат: „Ти се заблагодари и рече: 'Ние на Аллах му припаѓаме и Нему ќе се вратиме.'“ Аллах вели: „Изградете за Мојот роб куќа во Џенетот и наречете ја: Куќа на благодарноста.“ Го пренесува Тирмизи а Албани го оценил како хасен.

Уште подобро за тебе е и тоа дека Аллах, Возвишениот ти го ветува Рајот; од Ебу Хурејре, радијаллаху анху, се пренесува дека Аллаховиот Пратеник, салаллаху алејхи ве селем, рекол:

(يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: مَا لِعَبْدِي الْمُؤْمِنِ عِنْدِي جَزَاءٌ إِذَا قَبِضْتُ صَفِيَّهُ مِنْ أَهْلِ الدُّنْيَا ثُمَّ احْتَسَبَهُ إِلَّا الْجَنَّةَ).

Возвишениот Аллах вели: „За Мојот верен роб, кому ќе му го земам најдрагиот од овој свет, а тој тоа го прифати со трпение, нема друга награда, освен Џенетот.“ Го бележи Бухари.

Не плаши се, не тагувај за твојата загуба, и имај убаво мислење за твојот Господар, бидејќи Абдулах бин Омер, радијаллаху анхума, пренесува дека: Аллаховиот Пратеник, салаллаху алејхи ве селем, рекол:

(إِنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا مَاتَ عُرِضَ عَلَيْهِ مَقْعَدُهُ بِالْعَدَاةِ وَالْعَشِيِّ إِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَمِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَإِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ فَمِنْ أَهْلِ النَّارِ، فَيُقَالُ: هَذَا مَقْعَدُكَ حَتَّى يَبْعَثَكَ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ).

„Навистина, кога некој од вас ќе умре, му се покажува неговото место наутро и навечер. Ако е од жителите на Џенетот, тогаш е од жителите на Џенетот, а ако е од жителите на Огнот, тогаш е од жителите на Огнот. И му се вели: „Ова е твоето место и така е сè додека Аллах не те воскресне на Судниот ден.““

Го бележат имамите Бухари и Муслим

Вредноста на следењето на ценазето:

Прво: Следење на ценазето од неговиот дом до местото каде што ќе се клања ценазе намазот.

Второ: Следење на ценазето од домот на неговото семејство па сè до завршувањето на погребот, што е подобро и носи поголема награда.

Од Ебу Хурејре, радијаллаху анху, се пренесува дека Аллаховиот пратеник, салаллаху алејхи ве селем, рекол:

(مَنْ شَهِدَ الْجَنَازَةَ حَتَّى يُصَلِّيَ فَلَهُ قَبْرًا، وَمَنْ شَهِدَ حَتَّى تُدْفَنَ كَانَ لَهُ قَبْرًا طَانٍ) قِيلَ: وَمَا الْقَبْرَانِ؟ قَالَ: (مِثْلُ الْجَبَلَيْنِ الْعَظِيمَيْنِ).

Кој ќе присуствува на ценазето сè до клањањето на ценазе-намазот, ќе добие еден кират, а кој ќе присуствува сè до погребот, ќе добие два кирата.“ Кога го прашаа: „Што значат тие два кирата?“ Тој одговори: „Големи се како две огромни планини.“ Го бележат имамите Бухари и Муслим

Ебу Хурејре, радијаллаху анху, пренесува дека Аллаховиот пратеник, салаллаху алејхи ве селем, рекол:

(مَنْ أَصْبَحَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ صَائِمًا؟). قَالَ أَبُو بَكْرٍ: أَنَا، قَالَ: (فَمَنْ تَبِعَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ جَنَازَةً؟) قَالَ أَبُو بَكْرٍ: أَنَا، قَالَ: (فَمَنْ أَطْعَمَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ مِسْكِينًا؟). قَالَ

أَبُو بَكْرٍ: أَنَا، قَالَ: (فَمَنْ عَادَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ مَرِيضًا). قَالَ أَبُو بَكْرٍ: أَنَا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (مَا اجْتَمَعَنَ فِي أَمْرِي إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ).

„(Кој од вас денес пости?) Ебу Бекр рече: Јас. Праша: (Кој од вас денес следеше џеназа?) Ебу Бекр рече: Јас. Праша: (Кој од вас денес нахрани сиромав?) Ебу Бекр рече: Јас. Праша: (Кој од вас денес посети болен?) Ебу Бекр рече: Јас. Тогаш Аллаховиот пратеник, салаллаху алејхи ве селем, рече: (Нема да се соберат овие дела во еден човек, а да не влезе во Џенет.)“ Го бележи Муслим.

Опис на џеназе намазот:

Првиот текбир: бара заштита кај Аллах од проклетниот шејтан, го изговара бесмелето и го чита поглавјето Ел Фатиха и кратко поглавје или неколку ајети.

Вториот текбир: Испраќаме салават врз Пратеникот ﷺ (Ибрахимовиот салават).

По третиот текбир: се изговара дова за умрениот, а најдобро е да се каже:

(اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَعَائِبِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا، اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ)،

„Аллаху мој, прости им на живите и на умрениите наши, на присутните и на отсутните, на малите и на големите, на мажите и на жените. Кому ќе му овозможиш да живее

поживеј го во исламот, а кому ќе одредиш да умре земи му ја душата со иман.“

(اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مَدْخَلَهُ، وَاعْسِلْهُ
بِالْمَاءِ وَالسَّلْجِ وَالْبَرَدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ
دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ،
وَأَعِزَّهُ مِنَ عَذَابِ الْقَبْرِ).

„Аллаху мој, прости му, смилувај му се, нека му е простено и нека е без гревови. Нека е чесно местото каде ќе биде спуштен, нека му е доволно широк гробот, исчисти го со вода, мраз и снег, и измиј ги гревовите негови како што белата облека се мие од нечистоти. Куќата замени му ја со подобра, и семејството со подобро, и сопругата со подобра. Внеси го во џенет и заштити го од казната во гроб. Сето ова е пренесено од Пратеникот, салаллаху алејхи ве селем, и ако се упати дови за него со други зборови, нема проблем, како на пример да се каже:

(اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ مُحْسِنًا، فَرِّدْ فِي إِحْسَانِهِ، وَإِنْ كَانَ مُسِيئًا فَتَجَاوَزْ عَن سَيِّئَاتِهِ،
اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَتَبِّتْهُ بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ).

„Аллаху мој, доколку бил доброчинител, зголеми му го доброто, а ако бил грешен, прости му ги гревовите. Аллаху мој, прости му и овозможи му да ги изговори зборовите на стабилност.“

Потоа го изговара четвртиот текбир, стои кратко, и предава селам, еднаш на десната страна, изговарајќи: „Ес селаму алејкум ве рахметуллахи“.

Ситуации поврзани со ценазе намазот:

1. Ценазе намазот да се клања на местото одредено за ценази.

2. Ценазе намазот да се клања во џамија.

3. Да се клања за починатиот на гробиштата пред закопувањето.

4. Да се клања за умрениот откако е закопан на гробиштата, но само доколку не поминало долго време по закопот.

5. Ценазе намазот да се клања на гробиштата после долго време од закопувањето. Ебу Хурејре, радијаллаху анху, пренесува дека црн човек или жена ја чистел/а џамијата, па починал/а, а Пратеникот, салаллаху алејхи ве селем, не знаел за неговата/нејзината смрт, па еден ден го спомнал/ ја спомнал и рекол:

(مَا فَعَلَ ذَلِكَ الْإِنْسَانُ). قَالُوا: مَاتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ: (أَفَلَا أَدْنْتُمُونِي) فَقَالُوا: إِنَّهُ كَانَ كَذَا وَكَذَا قِصَّتُهُ. قَالَ: فَحَقَرُوا شَأْنَهُ، قَالَ: (فَدُلُّونِي عَلَى قَبْرِهِ). فَأَتَى قَبْرَهُ فَصَلَّى عَلَيْهِ.

„Што направи тој човек?“ Рекоа: Почина, о Ресулуллах. Рече: „Зарем не можевте да ме известите?“ Рекоа: Се случи така и така (му ја раскажаа случката). Рече: Па го потцениле

неговото значење, а потоа праша: „Покажете ми го неговиот гроб.“ Дојде до неговиот гроб и клањаше џеназе за него. Го бележи Бухари

Важни насоки:

Прво: Брзо подготвување на џеназето и неодложување на закопот без оправдана причина: Ебу Хурејре, радијаллаху анху, пренесува дека Пратеникот, салаллаху алејхи ве селем, рекол:

(أَسْرِعُوا بِالْجِنَازَةِ، فَإِنَّ تَكَّ صَالِحَةٌ فَخَيْرٌ تُقَدِّمُونَهَا، وَإِنْ يَكُ سِوَى ذَلِكَ، فَشَرٌّ تَضَعُونَهُ عَنْ رِقَابِكُمْ).

„Побрзајте со џеназето, ако е добро, добро е тоа кон кое ја носите, а ако е спротивното, тогаш тоа е зло што го симнувате од вашите вратови.“ Го бележат имамите Бухари и Муслим

Второ: Поттик за клањање на џеназе намазот и предупредување од мрзеливост во следењето на џеназето.

Трето: Неодложно враќање на долгот на починатиот: Ебу Хурејре, радијаллаху анху, пренесува дека рекол: Аллаховиот пратеник, салаллаху алејхи ве селем, вели:

(نَفْسُ الْمُؤْمِنِ مُعَلَّقَةٌ بِدَيْنِهِ حَتَّى يُفْضَى عَنْهُ).

„Душата на верникот е врзана за неговиот долг сè додека не биде отплатен.“ Го бележат Ахмед и Тирмизи

Четврто: Забрана на гласно оплакување; тоа е подигање на гласот со набројување на доблестите на починатиот и неговите убави дела. Таквата пракса е од обичаите на цахилијетот; од Ебу Малик Ел-Ешари, радијаллаху анху, се пренесува дека Пратеникот, салаллаху алејхи ве селем, рекол:

(أَرْبَعٌ فِي أُمَّتِي مِنْ أَمْرِ الْجَاهِلِيَّةِ لَا يَتْرُكُونَهُنَّ: الْفَخْرُ فِي الْأَحْسَابِ، وَالطَّنُّ فِي الْأَنْسَابِ، وَالِاسْتِسْقَاءُ بِالتُّجُومِ، وَالتَّبَاحَةُ).

„Четири работи од времето на незнаењето остануваат во мојот уммет и не ги напуштаат: гордоста со потеклото, клеветата околу лозата/сојот, барањето дожд од ѕвездите и гласното оплакување.“ Го бележи Муслим

Петто: Внимавајте да не се оди врз гроб или да се седи врз него: од Укба бин Амир, радијаллаху анху, се пренесува дека Аллаховиот пратеник, салаллаху алејхи ве селем, рекол:

(لَأَنْ أَمْشِيَ عَلَى جَمْرَةٍ، أَوْ سَيْفٍ، أَوْ أَخْصَفَ نَعْلِي بِرِجْلِي، أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ أَمْشِيَ عَلَى قَبْرِ مُسْلِمٍ).

„Повеќе би сакал да одам врз жар или врз меч, или да зашијам налани со моите нозе, отколку да згазам врз гроб на муслиман.“ Го бележи Ибн Маџе

Шесто: Не брзајте со довата за починатиот и не заминувајте веднаш по неговото закопување: Од Ебу Амр, а се вели и Ебу

Абдуллах, или Ебу Лејла - Осман ибн Афан, нека е Аллах задоволен од него, се пренесува: Кога Божјиот пратеник, салаллаху алејхи ве селем, ќе завршеше со закопот на починатиот, застануваше покрај него и велеше:

(اسْتَغْفِرُوا لِأَخِيكُمْ وَسَلُوا لَهُ التَّثْبِيثَ؛ فَإِنَّهُ الْآنَ يُسْأَلُ).

„Барајте прошка за вашиот брат и молете се Аллах да го зацврсти, затоа што тој сега е на испит.“ Го бележи Ебу Давуд

Седмо: Поздравување со селам на жителите на гробиштата при поминување покрај нив или при нивна посета. Од Бурејде, нека е Аллах задоволен од него, се пренесува дека Пратеникот ﷺ ги поучувал кога ќе излезат на гробишта да речат:

(السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ، أَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ).

„Есселаму алејкум ехле дијари минел му'минине вел муслимине ве инна иншаАллаху бикум лахикун, ес'елуллахе лена ве лекум ел'афије

Мирот нека е со вас жители на ова место, верници и муслимани, вие заминавте пред нас а и ние ќе дојдеме после вас, Аллах го молиме за прошка и спасение за нас и за вас“. Го бележи Муслим

8. Да не се преокупираме и да разговараме за

овосветските работи, без да се внимава на местото и ситуацијата.

Заклучок

Смртта е врата низ која сите луѓе ќе поминат, и знај дека нема учител и советник како смртта. Аллах нека му се смилува на вашиот починат и нека му прости, и на сите муслимани кои го напуштиле овој свет.

Аллаховите благослови и мир се за нашиот пратеник Мухамед, за неговото семејство и за сите негови следбеници.

Содржина

Прописи за ценазите	2
Вовед.....	2
Радосна вест од Господарот:	3
Вредноста на следењето на ценазето:.....	7
Опис на ценазе намазот:	8
Ситуации поврзани со ценазе намазот:.....	10
Важни насоки:	11
Заклучок	14

رسالة الحجرتين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and
the Prophet's Mosque in languages.

